

## บทคัดย่อ

### ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อโรคความดันโลหิตสูงในกลุ่มประชากรพนักงานบริษัท NYLA

#### THE RISK FACTOR OF HYPERTENSION IN NYLA EMPLOYEES

ชนัญญาโพธิสุข<sup>1</sup>, ถาวร สกุลพาณิชย์<sup>2</sup>, นพัยรัตน์ ศรีวงศ์ไชย<sup>3</sup>, พิกุล ศรีบุตรดี<sup>4</sup>

<sup>1</sup>โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ สถาบันพัฒนาสุขภาพวะเขตเมือง, <sup>2</sup>สำนักงานวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักประกันสุขภาพไทยกระทรวงสาธารณสุข

ความเป็นมาเนื่องจากวิถีชีวิตในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป ประชากรต้องเผชิญกับโรคไม่ติดต่อเรื้อรังมากขึ้นในช่วงอายุที่น้อยลง โดยเฉพาะโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงนั้น เกิดภาวะแทรกซ้อน เพิ่มความเสี่ยงที่จะเป็นโรคหัวใจและหลอดเลือดในอนาคต ดังนั้นการคัดกรองความเสี่ยงเบื้องต้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ในการกระตุ้นให้ประชากรตื่นตัวในการดูแลสุขภาพของตนเองด้วยวิธีที่ถูกต้องเพื่อหลีกเลี่ยง หรือชะลอเวลาที่จะเกิดโรคและภาวะแทรกซ้อนไว้ได้ยาวนานที่สุด ทั้งยังสามารถลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

**วัตถุประสงค์** เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพเบื้องต้นของพนักงานในบริษัท NYLA และเปรียบเทียบภาวะสุขภาพเบื้องต้นของพนักงานในบริษัท NYLA กับประชากรไทย ศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อโรคความดันโลหิตสูงในกลุ่มประชากรพนักงาน NYLA และคาดการณ์ความเสี่ยงที่จะเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจในอนาคต

**วิธีดำเนินการ** เก็บข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจคัดกรองความเสี่ยงในกลุ่มภาวะโรคเมตาบอลิก ตามแนวทางการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ปีงบประมาณ 2558 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 13 กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 124 คน ใช้โปรแกรม Thai CV risk score คาดการณ์ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือดในระยะเวลา 10 ปี หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

**ผลการศึกษา** ภาวะสุขภาพเบื้องต้นของพนักงานในบริษัท NYLA โดยรวม เมื่อเปรียบเทียบกับประชากรไทย จากการสำรวจสุขภาพประชาชนไทย ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2557 พบว่าอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อกำจัดปัจจัยภายนอกอื่นๆ พบว่า เพศ และการสูบบุหรี่ มีความสัมพันธ์ต่อโรคความดันโลหิตสูงในพนักงาน NYLA อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป จะมีความเสี่ยงที่จะเป็นความดันโลหิตสูงมากกว่าผู้ที่อายุน้อยกว่า 30 ปี 2.558 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 95% CI 1.024-6.393 และผู้ที่สูบบุหรี่ จะมีความเสี่ยงมากกว่าผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ 4.610 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 95% CI 1.753-12.125 นอกจากนี้พนักงานบริษัท NYLA เกือบทั้งหมดมีความเสี่ยงน้อยต่อการเกิดโรคเส้นเลือดหัวใจและหลอดเลือดในระยะเวลา 10 ปีโดยเฉลี่ยมีความเสี่ยง 1.1 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับประชากรไทยเพศเดียวกัน อายุเท่ากัน และปราศจากปัจจัยเสี่ยง

**ข้อสรุป** เมื่อเปรียบเทียบกับภาวะสุขภาพเบื้องต้นของพนักงานในบริษัท NYLA โดยรวมกับประชากรไทย จากการสำรวจสุขภาพประชาชนไทย ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2557 พบว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ในพนักงานบริษัท NYLA มีปัจจัยเสี่ยงต่อโรคความดันโลหิตสูง คือ อายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป และการสูบบุหรี่ ทั้งยังมีความเสี่ยงน้อยต่อการเกิดโรคเส้นเลือดหัวใจและหลอดเลือดในระยะเวลา 10 ปี

**ข้อเสนอแนะการศึกษา** ในประชากรกลุ่มที่ใหญ่กว่านี้ อาจทำให้พบปัจจัยอื่น ๆ มากขึ้นซึ่งน่าจะช่วยลดอุบัติการณ์ของการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และป้องกันหรืออย่างน้อยชะลอภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตไม่มากนัก